

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84634,Otolski-Szymon-Stefan.html>
2021-11-28, 10:04

Otolski Szymon Stefan

OTOLSKI Szymon Stefan (18 VII lub 16 VI 1878, Lipno, ziemia płocka - 29 X 1950, Kraków), farmaceuta, chemik, organizator polskiego przemysłu farmaceutycznego. Syn Walentego, urzędnika powiatowego, i Izabeli z Wojewódzkich.

Szkolę podstawową ukończył w Lipnie, w 1888-96 uczęszczał do gimnazjum w Płocku, potem odbył praktykę apteczną w Mińsku Mazowieckim u swego wuja, Stanisława Wojewódzkiego. Około 1899 zdał na Cesarskim Uniw. Warszawskim egzamin na pomocnika aptekarskiego. Następnie studiował farmację na uniwersytecie w Dorpacie i w 1903 uzyskał stopień prowizora. Pozostał w Dorpacie i kontynuował studia w Inst. Farmaceutycznym. Jednocześnie rozpoczął prace nad chemią białek w Inst. Farmakologicznym. W 1905 przeniósł się do Inst. Medycyny Eksperymentalnej, do oddziału chemii fizjologicznej M. Nenckiego w Petersburgu, gdzie prowadził studia nad lecytyną. W 1907 na podstawie rozprawy *Lecytyna w szpiku kostnym* uzyskał stopień magistra farmacji w Cesarskiej Wojskowej Akademii Medycznej w Petersburgu i przez pewien czas pracował tam jako bakteriolog. W tym samym roku powrócił do Polski i przy wydziale lekarskim UW zorganizował laboratorium analityczne do badania wód studziennych na Kolejach Żelaznych Nadwiślańskich. Jednocześnie pełnił funkcję przedstawiciela firmy farmaceutycznej „Parke-Davis & Co”, a od 1909 był też doradcą naukowym w hurtowni drogerijnej firmy „L. Spiess i Syn”. Od 1912 pracował już tylko dla firmy L. Spiessa jako doradca, a później dyrektor naukowy. Zorganizował wytwórnię preparatów farmaceutycznych i laboratorium chemiczno-towaroznawcze, znacznie przyczyniając się do rozwoju tej firmy, która przekształciła się w Przemysłowo Handlowe Zakłady Chemiczne „Ludwik Spiess i Syn”. Pod jego kierunkiem zostało opracowanych i wyrabianych wiele preparatów tej firmy, m.in. w 1917 uruchomiono produkcję

preparatów inozytofosforowych z polskich surowców wg metody opracowanej przez O. Pracował tam do 1944, gdy zakłady uległy zniszczeniu.

Jednocześnie pogłębiał wiedzę – studiował chemię farmaceutyczną, w 1916 zapisał się na wydział chemiczny PW; studia te musiał przerwać w 1918 ze względu na wzrost obowiązków zawodowych – rozwój produkcji po zakończeniu I wojny światowej. W 1921 na podstawie pracy *Nieco o fosfatydach w produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego* uzyskał stopień doktora chemii na wydziale filozoficznym Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie.

W 1925–28 wykładał na wydziale farmaceutycznym UW towaroznawstwo drogeryjne; w 1924 zorganizował Sekcję Farmaceutyczną przy Związku Przemysłu Chemicznego, której przewodniczył do 1939.

Po wojnie przeprowadził się do Krakowa, pracował w firmie „Pharma”, a od 1947 jako doradca naukowy w Państwowym Zjednoczeniu Przemysłu Farmaceutycznego; od 1948 prowadził wykłady z chemii toksykologicznej i sądowej na wydziale farmaceutycznym UJ.

O. był też redaktorem czasopism: „Medicamenta Nova” (1912–14) i „Biologia Lekarska” (1935–39), od 1934 napisał 167 prac z zakresu organizacji, materiałoznawstwa i technologii przemysłowej. Wydał obszerne opracowanie *Surogaty* (1916–18).

T. Kikta: *Przemysł farmaceutyczny w Polsce (1823–1939)*, Warszawa 1972; tegoż: *Nekropol farmaceutyczny. Cmentarz Powązkowski w Warszawie*, Warszawa 1985, s. 52; „Acta Poloniae Pharmaceutica” 1951, z. 1; „Farmacja Polska” 1950, nr 2.

Anna Trojanowska